

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

ANTHONY ELLUL

Seduta tat-12 ta' Dicembru, 2014

Citazzjoni Numru. 334/2014

Shana Sloane Borg

Vs

Kenneth Azzopardi

Din is-sentenza titratta l-ewwel zewg eccezzjonijiet tal-attrici dwar ir-rikonvenzjoni tal-konvenut:-

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Nullita tar-rikovenzjoni ghaliex m'hemmx ir-ragunijiet legali biex jinghata l-jedd li ssir.
2. Il-qorti m'ghandhiex kompetenza *ratione valoris*.

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fil-21 ta' April 2014 l-attrici talbet ghall-bejgh b'licitazzjoni tal-fond 58, Nadlean, Triq is-Sidra, Swieqi limiti ta' San Giljan li l-kontendenti xtraw fil-5 ta' Awissu 2009 b'kuntratt tan-nutar Dr John Gambin, u dan peress li ssostni li m'huwiex kommodament divizibbli. Min-naha tieghu l-konvenut jaqbel mat-talbiet, izda ppropona rikonvenzjoni li biha talab il-hlas ta' €10,500 li jsostni li jirraprezenta:

"..... nofs il-valur ta' diversi oggetti li huma proprjeta tal-partijiet, kif ukoll nofs kirjiet tal-imsemmija dar li l-istess Shana Sloane Borg zammet ghaliha biss oltre l-flus li aktar hareg l-attur rikonvenzjonant meta inxtrat il-maisonette imsemmija fis-Swieqi".

Il-konvenut ippremetta li l-attrici hi debitrice tieghu fis-somma ta' €10,500 in kwantu ghal:

- i. €8,500 nofs il-keru li thallset mill-inkwilin meta krew il-fond, liema keru nzammet mill-attrici;
- ii. €1,000 li jghid li jghid li hallas iktar mill-attrici meta nxtara l-fond;
- iii. €2,000 valur ta' oggetti li l-attrici zammet wara li hassret l-gherusija;

Permezz tal-ewwel zewg talbiet qieghed jitlob:

"1. Tiddikjara li Shana Sloane Borg hija debitrice ta' Kenneth Ian Azzopardi fl-ammont ta' ghaxart elef u hames mitt ewro (€10,500) rapprezentanti nofs il-valur ta' diversi oggetti li huma proprjeta tal-partijiet, kif ukoll nofs il-kirjiet tal-imsemmija dar li l-istess Shana Sloane Borg zammet ghaliha biss oltre il-flus li aktar hareg l-attur rikonvenzjonant meta inxtrat il-maisonette imsemmija fis-Swieqi.

2. Tikkundanna lil Shana Sloane Borg thallas lir-rikorrent Kenneth Ian Azzopardi l-ammont ta' ghaxart elef u hames mitt ewro (€10,500) kif fuq inghad oltre l-imghax legali mill-prezentata tar-rikors guramentat odjern".

Il-qorti rat is-sottomissjonijiet tal-partijiet.

L-Artikolu 396 tal-Kap. 12 jipprovdi:-

Fil-kawzi, l-konvenut jista' jagħmel kontro-talba kontra l-attur, basta li din il-kontro-talba tkun konnessa mat-talba tal-attur kif sejjer jingħad hawn taħt:

1. (a) *meta l-kontro-talba tal-konvenut tkun ġejja mill-istess fatt, jew mill-istess kuntratt jew titolu li minnu tkun ġejja t-talba tal-attur; jew*
2. (b) *meta l-iskop tal-kontro-talba tal-konvenut huwa li jpaċi l-kreditu mitlub mill-attur, jew li b'kull mod ieħor igib fix-xejn l-azzjoni tal-attur jew li jimpedixxi l-effetti tagħha.*

F'sentenza tal-5 ta' Ottubru 1992 fil-kawza **Pierre Abela vs Joseph Depares**, din il-qorti¹ kkummentat hekk dwar l-Artikolu 396:

"L-artikolu hu redatt f'termini mill-aktar wiesgha li jippermetti li ssir rikonvenzjoni prattikament kull fejn jirrizulta xi konnessjoni bejn il-kontendenti li jgħaqqadhom b'interess guridiku li mhux necessarjament jiskaturixxi mit-termini tal-azzjoni attrici".

Fis-sentenza **Paul Gambin vs Frank Gambin proprio et nomine** tas-27 ta' Marzu 1996, il-Qorti tal-Appell għamlet riferenza għal dak li qalet l-istess qorti fil-kawza **L. Spiteri Debono nomine vs C. Darmanin** (Vol. XXVII.i.886):

"Conseguentemente la domanda riconvenzionale puo sorgere dalla stessa convenzione ovvero dal rapporto giuridico personale donde nasce la domanda dell'attore – oppure dallo stesso titolo che e' voce assai piu estes del contratto ovvero convenzione – oppure dal medesimo fatto che consiste nel complesso della operazione che diede causa al rapporto giuridico.... e nel senso procedurale "fatto" significa anche 'il complesso di tutte le circostanze che hanno dato causa e che formano l'oggetto di una lite".

Fil-fehma tal-qorti il-pretensjoni:-

- i. Għal sehemu mill-kirjiet u hlas ta' €1,000 taqa' taht l-Artikolu 396(1)(a) tal-Kap. 12. Il-pretensjoni tal-konvenut hi bazata fuq 'il fatt li l-kontendenti huma koproprietarji tal-fond oggett tal-kawza, li qiegħed jintalab il-bejgħ tiegħu b'licitazzjoni għaliex m'huwiex kommodament divizibbli. Din il-parti tar-rikonvenzjoni tiddependi minn fatti li fil-fehma tal-qorti huma kollegati mal-fatt kostituttiv tad-domanda principali.
- ii. Għal €2,000 m'għandha x'taqsam xejn mal-fond komuni.

Għal dik li hi eccezzjoni ta' kompetenza *ratione valoris*, l-ammont pretiz mill-konvenut jaqa' taht il-kompetenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) (Artikolu 47 tal-Kap. 12). L-Artikolu 743(1) tal-Kap. 12 jipprovdi:

¹ Imhalled J. Said Pullicino.

"Jaqa' wkoll taht il-gurisdizzjoni tal-qrati ta' kompetenza civili, kull min ikun rikonvenut f'kawza proposta minnu".

Imbaghad l-Artikolu 744 tal-Kap. 12 jipprovdi:-

"Id-disposizzjonijiet tal-aħħar artikolu qabel dan jgħoddu wkoll meta r-rikonvenzjoni għal raġunijiet oħra, ma tistax tiġi proposta quddiem il-qorti li fiha l-attur ikun ippropona t-talba tiegħu; f'dan il-każ, it-talba tal-konvenut, jekk tkun konnessa mat-talba tal-attur għal xi waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikolu 396, tista' ssir quddiem kull qorti oħra kompetenti f'Malta" (enfazi mizjuda).

Fl-ewwel lok il-qorti tissenjala li l-Artikolu 743 tal-Kap. 12 jitratta dwar il-gurisdizzjoni tal-Qrati Civili, u mhux kwistjoni dwar kompetenza *ratione valoris* li hi differenti. Skond il-gurisprudenza dan il-provvediment m'huwiex jipprovdi għad-deroga tal-provvedimenti relatati mal-kompetenza tal-qrati civili. F'dan il-kuntest il-qorti tagħmel riferenza għas-sentenzi:-

- i. Tal-Qorti tal-Appell fil-kawza **L. Spiteri Debono nomine vs C. Darmanin** deciza mill-Qorti tal-Appell fil-25 ta' April 1930 (Volum XXVII.i.886): *"La riconvenzione proroga la giurisdizione ma non la competenza, i cui canoni rimangono inalterati"*.
- ii. Tal-Imhalled Paolo Debono (Vol. XVI.iii.67): *"Che dal testo risulta chiaro il concetto del legislatore di volere che la domanda principale e la domanda riconvenzionale siano separatamente considerate in ordine alla competenza; di maniera che il tribunale competente a prendere cognizione della prima, non tragga però ciò solo, a se' la seconda, quando questa per materia o per valore e' fuore dei suoi limiti"* (citata fis-sentenza ta' din il-qorti, **Fenech vs Camilleri** tal-1 ta' Dicembru 1964, Volum XLVIII.ii.1295 u tal-Qorti tal-Appell fl-istess kawza tal-15 ta' Marzu 1965 Volum XLIX.i.300, u mill-istess Qorti tal-Appell fil-kawza fuq hawn fuq citata).
- iii. **Gheiti and Sons Limited vs Perit Colin Zammit** deciza minn din il-qorti² fid-19 ta' Mejju 2011.

Għal dawn il-motivi l-qorti tiddeciedi:

- 1. Tichad l-ewwel eccezzjoni fir-rigward tal-pretensjoni tal-konvenut għall-hlas ta' sehemu minn kera u rifuzjoni ta' parti mill-prezz li thallas għall-akkwist tal-proprjeta oggett ta' dawn il-proceduri. Tilqa' l-eccezzjoni in kwantu tirreferi għall-hlas l-iehor pretiz.**
- 2. Tilqa' t-tieni eccezzjoni.**

Spejjez a karigu tal-konvenut ladarba r-rikonvenzjoni ma setatx issir quddiem din il-qorti.

² Imhalled M. Chetcuti.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----